СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

MAY 21 1928

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 116. Джерзи Сіти, Н. Дж., субота, 19. мая, 1928. VOL. XXXVI. No. 116. Jersey City, N. J., Saturday, May 19, 1928. THREE CENTS.

БОМБА ПІД ДОМОМ КАТА САКА Й ВАНЦЕТІ

ЖЕРТВ У ЛЮДЯХ НЕМА.

НЮ ЙОРК, 17. мая. — Нині раненько вибухла бомба під ганком дому, в якім живе Роберт Еліот, урядовий кат стейтів Пенсилвенії, Месечузетса й Ню Йорку.

Бомба викинула цілу родину ката з постелі, але не зробила нікому з людий ніякої шкоди. Вилетіли всі шиби в тому домі та богато в сусідних.

Поліція не знає мотиву бомбового замаху; догадується тільки, що се може хтось хотів пімститися за страчення Сака й Ванцеті.

УРЯД І ГРОМАДЯНСТВО ДУМАЄ ЗА БЕЗРОБІТТЯ.

МАШИНА СИМ РАЗОМ НЕВИНУВАТА.

ВАШИНГТОН, 17. мая. — Департамент скарбу заповідає, що незадовго стане ще тяжче за готівку, як є тепер. Значиться, треба буде за позичанне гроша платити висший процент.

Нюйорський Федеральний Резервовий Банк підняв стопу процентову з 4 процентів на 4 і пів, щоби в сей спосіб здержати горячкову спекуляцію на нюйорській біржі, яка від якогось часу прибирає розміри, що можуть відбитися болючо на американськім промислі.

Магнус Александер, президент Ради Краєвої Промислової Конференції, виступив на зборах сеї Ради з промовою, в котрій назвав неслушним погляд, буцімто нова машинерія викидає робітників з праці. На його думку, кожда нова машина находить робітникам нову роботу.

З ПЕРЕДВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ.

ВЖЕ НАЙШОВСЯ КАНДИДАТ НА ЗАСТУПЦЯ ДЛЯ СМИТА.

ВАШИНГТОН, 17. мая. — Джеймс Гемилтон Луіс, бувший сенатор зі стейту Илинойса, зголосився у демократичних провідників як кандидат на становище віцепрезидента Злучених Держав. Хотівби він кандидувати зі Смитом.

Бувший сенатор Ловден, котрий недавно побував у Ню Йорку в справі своєї кандидатури на уряд президента з рамени републиканської партії, заявив, що він думає кандидувати тільки під тою умовою, що конгрес ухвалить закон про допомогу для фармерів. У сей спосіб він хоче зазначити, що справа фармерів є найважнійшим питаннем внутрішної політики Америки в теперішну пору.

ЕПИСКОП СКИНЕНИЙ ЦЕРКВОЮ З УРЯДУ.

ПРИЧИНИ — ОБМАНСТВО И „НЕРОЗУМНА" ПОВЕДІНКА ЗІ ЖЕНЩИНОЮ.

КАНЗАС СИТІ, Мезуре, 17. мая. — Відбуваючася тут конференція Методиської Епископальної Церкви постановила позбавити уряду епископа Антона Баста, епископа сеї церкви в Копенгазі. Мав він зужити на свої потреби 49,000 долярів та мав заховуватися „нерозумно" з жінкою одного данського урядника.

Нерозумне захованне полягало в тому, що епископ виїздив з нею кілька разів на яхті на море, хоч всі їх знакомі були сим сильно згіршені.

Епископ каже, що він не винен.

РУХ ЗА ЗЛУКОЮ ЦЕРКОВ.

СИРАКЮЗ, Ню Йорк, 17. мая. — Делегати двох американських церков, а саме: Конґреґаціональної церкви й Церкви Учеників Христа, постановили нині виробити спільний плян співділання.

Колиб сей плян повівся, то обі церкви малиби з часом зіллятися в одну.

КРАВЕЦЬКА ЮНІЯ ПОЛАГОДЖУЄ ВНУТРІШНУ БОРОТЬБУ.

БОСТОН, 17. мая. — Щоби покінчити боротьбу між двома партіями в Межинародній Юнії Жіночих Кравців, що відбувала тут від кількох днів свою конвенцію, делегати вибрали в уряд представників обох партій. Дотеперішний президент Зелиґмен став знова президентом, а його противник Шлезінґер віцепрезидентом. Вибрано їх одноголосно.

ДІТРОЙТ ВИТАЄ ЛЕТУНІВ „БРЕМЕНА".

ДІТРОЙТ, Мишиґен, 17. мая. — Місто Дітройт витало серед небувалих парад летунів німецкого літака „Бремена", котрому в перше вдалося перелетіти з Европи в Америку.

Центром привитання була стріча між летунами та панею Линдберговою, матірю американського летуна, що перший перелетів з Америки в Европу.

ЩЕ ОДИН СПОСІБ ПАЧКОВАННЯ АЛЬКОГОЛЮ.

НЮ ЙОРК, 17. мая. — Прогибіційні сторожі відкриди на кораблі Мунамар збірник на воду, напів наповнений водою, але повний фляшок, повних горівок, вин і других напитків. Кілька фляшок розбилося і алькоголь розлявся по збірнику; ся вода сплавала з корабля; один з агентів занюхав алькоголь, покоштував воду, що спливала з проточини корабля і так незадовго відкрив збірник 2,800 фляшок.

Арештовано кількох моряків.

ЛІЛІ ДІЛЛЕНЦ НЕ ПОЇДЕ ДО АМЕРИКИ.

БЕРЛІН, 16. мая. — Віденська акторка Ліллі Дїлленц, про котру було стільки мови з приводу її задуманого лету через океан, вернула в розпуці до Відня, витративши всі свої гроші на ту подорож, яка не відбудеться, задля браку фондів на заплачення асекураційної полиси для двох летунів, що мали з нею летіти.

КАРОЛЬ В БЕЛЬҐІЇ.

ЛОНДОН, 16. мая. — Бувший румунський престолонаслідник Кароль приїхав з негостинного Лондону до Брукселі, столиці Бельґії. Не хоче одначе подавати репортерам ніякого інтервю, бо боїться, щоби не звязували його з політикою, бо готові йому сказати забиратися ще й з Бельґії.

ВИСТАВКА ПАМЯТИ КОЦЮБИНСЬКОГО.

Готуючися до річниці Коцюбинського, Чернигівський Держмузей впорядкував надзвичайно цікаву виставку. За основу виставки є куток Коцюбинського, що його впорядкено в музеї ще на початку 1926 р.

Складом експонатів виставка обіймає ціле життя й творчість письменника, починаючи з подільського періоду.

З рукописів виставлено майже всі оригінали його творів. Надзвичайно цікава є окрема вітрина, що характеризує процес творення „Фата Морґана". Тут є ріжні варіянти й перерібки в чернетках, матеріяли губстатбюра про аграрні рухи 1905 р., судові акти з помітками на них письменника, то-що.

Крім того широко експоновано листування Коцюбинського (окремі вітрини) з М. Горким і В. Гнатюком, багато світлин з його життя в Чернигові, в Галичині, на Капрі, а також письменникові речі: стіл, крісло, дві шафи з бібліотекою, приладдя до писання.

НАЙКРАЩИЙ СПОСІБ САМОВБИВСТВА.

У лондонській пресі находимо таку новинку: Нині найшли в Темзі тіло комівояжера, що кілька днів тому втопився. Слідство ствердило, що в гостинниці, куди приїхав самовбивець, він годину суперечався з другим комівояжером, який найкращий спосіб самовбивства. Вони находили ріжні арґументи за вистрілом із револьвера і проти нього, за смертю під поїздом і проти неї. Врешті перший із них заявив, що таки найкраще кинутись у воду. Так він і зробив.

ПРАКТИЧНІ ВІДЕНЦІ.

На прилюдній ліцитації у Відні продавали мичку волосся Шуберта. Виклична ціла була 300 шилінґів. Ліцитатор надаремне кликав: „хто дасть більше? раз, удруге, втретє..." Аматорів на цю реліквію не було і вона вернулась до власника. Те саме трапилось два роки тому з мичкою Шілера.

ПІСЛЯ СКІНЧЕНОГО СЕЗОНУ В ТЕАТРАХ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Державні театральні установи Рад. України в більшости вже покінчили свій сезон у місцях осідку. В дні 1. квітня скінчився літній сезон в харківській і київській операх та в київському театрі ім. Ів. Франка. Держ. драма „Березіль" у Харкові кінчає свій сезон у дні 1. травня. Частина діячів українського театрального мистецтва подалася на гостинні виступи по Рад. Україні, а навіть по Рад. Союзі, друга частина виїзджає за кордон на студії. У звязку з покінченням сезону повернули на літній побут до Галичини преміер-тенор столичної опери в Харкові Михайло Голинський, дірігент тієж опери Антін Рудницький, артист театру „Березіль", В. Блавацький та артистка київського театру ім. Ів. Франка Софія Стадникова, яка задумує тут святкувати 25-ліття своєї театральної діяльности. Артистка харківського театру „Березіль" Софія Федорцева вертає до Львова в перших днях травня після скінчення літнього сезону. В переїзді до Берліна і Парижа мають незабаром задержатися на кілька днів у Львові відомий режісер театру ім. Ів. Франка в Київі Юра (зять арт. Рубчака) й артист тогож театру Кохан. Як зачуваємо, співак Голинський і пяніст Рудницький задумують дати у Львові спільний концерт на дохід Т-ва письменників і журналістів ім. Ів. Франка (на будову відпочинкової оселі).

ТЕМНА ХРОНІКА.

Приватний урядовець із Сарн Соломон Вальдман приїхав до Жовкви женитись; найшов наречену, освідчився, дістав 600 дол. задатку на віно, а тоді прийшов до пересвідчення, що кохає іншу і щез безслідно із Жовкви до Сарн, що-правда не з другою нареченою, лише з 600 дол. Аж по році переловили його у Львові, де він встиг за той час оженитись і пропустити доляри. — Львівська служниця Антонюківна, закохавшись безнадійно, найшла потішительку, яка за 20 зол. приладила їй любовний напиток із трьох фасоль і якогось таємного течива; напиток не поміг Антонюківній, але і не зашкодив; дівчина замісць нареченого придбала трохи досвіду: що не треба вірити ні принагідним нареченим ні принагідним лікам. — У самбірськім повіті піймали шайку бандитів, яка з револьверами і в масках напала на один дім в Ольшанику, домагаючись грошей під загрозою смерти.

З ПОЛЬСЬКОГО БАГНА.

У Львові арештовано якогось д-ра Болеслава Нича, який мав обманювати молоді дівчата обіцянками женячки і зводив їх на манівці. Він також робив якісь шахрайські маніпуляції з польськими кольоністами, обіцюючи їм виробити позички. Найважнійше, що Болеслав Нич є доктором прав.

СКІЛЬКО ЛЮДЕЙ ВПАЛО У СВІТОВІЙ ВІЙНІ?

Міжнародне товариство бувших учасників війни оголосило цікавий звіт про число военних жертв світової війни у всіх воюючих державах. По стороні антанти було змобілізованих 42 мільони 200 тисяч. З цього впало 5 мільонів 352 тисяч. Ранених було 9 мільонів 757 тисяч. Держави центральні змобілізували були 24 мільони 550 тисяч жовнірів, з того впало трупом 3 мільони 855 тисяч, ранених 7 мільонів 23 тисяч. Сама Німеччина змобілізувала 13 мільонів 250 тисяч, вбитих Німців було 1 мільон 885 тисяч, ранених було 4 мільони 249 тисяч. Австрія змобілізувала була 9 мільонів жовнірів, з того впало 1 мільон 450 тисяч, ранених було 2 мільони. Ось такі жахливі цифри жертв імперіялістичної війни.

МІЖНАРОДНИЙ КАРТОГРАЙ

У Відні арештували варшавського громадянина, що від кільканацятьох літ мандрував по всіх европейських столицях і вів веселе та легке життя, завдяки хистові виґравати в карти з багатими панками. На Семерінґу виступав він як Натансон Де Лінк із польським пашпортом, виставленим польським посольством у Римі. Ще в 1909 р. засудили його у Франкфурті на два роки вязниці за ошуканство. Він їздив тоді як „граф Іґнатієв, адютант його царського величества", позичаючи на всі боки гроші: в Берліні, Відні, Сальцбурґу, Ніцці, Ґенуї, Парижі та Монако. Він є сином варшавського банкира Натансона, що лишив йому колись 125,000 руб., які він пропутав з якоюсь акторкою. Він жив із гри в карти таким робом, що мав завсіди при собі подвійну талію і вмів зручно підбирати потрібні козирі. Його штукарство вийшло наверх, коли він запропонував одному із бувших своїх партнерів спілку такої гри, з проектом подорожі у Париж і спільним вкладовим капіталом. Цей намірений спільник повідомив поліцію.

ТОРГУЮТЬ КРОВЮ.

У Відні завівся уже постійний звичай, що деякі здорові люде продають свою кров до шпиталів, де її вживають до трансфузії тим хорим, котрим крови бракує. Коли н. пр. переведеться кому важку операцію, при котрій уплине богато крови, тоді такому хорому муситься влити до жил чужої здорової крови. Це і називається трансфузією крови. За пів літри крови платять 70—100 шилінґів, цебто 10 і більше долярів. Один і той сам чоловік не може очевидно продавати крови надто часто, бо інакше сам згинувби на безкровність. Дальше не вільно знати тому, хто кров продає, кому її продав і вратував життя, а також вратованому не вільно знати, від кого отримав червону дорогоцінну теч.

НІМЕЧЧИНА ПЕРЕД ВИБОРАМИ

НЕМА ВЕЛИКОГО ОДУШЕВЛЕННЯ. — СОЦІЯЛІСТИ ГОТОВІ ВИЙТИ ГОРОЮ. — НОВИМ КАНЦЛЕРОМ БУДЕ СОЦІЯЛІСТ БРАВН.

БЕРЛІН, 17. мая. — Можна твердити, що Німці відносяться до виборів апатично, хоч всюди видніє множество ріжних закликів і ріжного рода передвиборчих карикатур, а в галях і під голим небом можна знова чути мови цілої маси ріжних кандидатів. А коли до того додати ще голоси преси — то це все буде образ виборчої кампанії. Поза тим всюди тихо так, як би в ту неділю, що прийде, не мало бути виборів.

Управнених до голосовання є 40,000,000. Рахують, що понад 30,000,000 буде голосувати, бо Німці, мимо своєї апатії до виборів, мають широко розвинене почуття сповнювання горожанських обовязків. Більшу половину голосуючих будуть становити жінки.

Обчисляють, що соціялісти при тих виборах вийдуть побідниками та що з їх рамени буде мусів бути іменований канцлер. Буде ним в такім случаю Отто Бравн, пруський соціялістичний премієр. Новий парлямент буде контрольований як і старий 9 політичними партіями, а то фашистами, націоналістами, баварською народною партією, німецькою партією, економічним обєднанням, католицьким центром, демократами, соціялістами і комуністами.

СТЯГАЮТЬ ЧУЖИНЕЦЬКІ ВІЙСКА.

ПОБОЮЮТЬСЯ ЗАВОРУШЕНЬ З ПРИХОДОМ НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ ВІЙСК.

ШАНҐАЙ, 17. мая. — Націоналістична армія стоїть перед брамами Тієнтсину і Пекіну. Британська і американська амбасади стягають до тих міст свої залоги, щоби боронити чужинецької дільниці від інвазії націоналістичної армії.

ІТАЛІЯ ВЕРТАЄ.

ПЕРЕЛЕТІЛА НАД ЗЕМЛЕЮ ЛЕНІНА. — АЛЕ ОГЛЯДАЛИ ЗЕМЛЮ ТІЛЬКИ ЗГОРИ.

КОПЕНҐАҐА, 18. мая. — Послідна депеша, яку одержано з кермового корабля Італія, подає, що генерал Нобіле розслідив згідно з пляном Землю Леніна і вертає тепер назад до Кінґ Бей.

СОВІТИ ЗАМИКАЮТЬ ДОМИ ГРИ.

ДАВНІЙШЕ ДОЗВОЛИЛИ, ЩОБИ РАТУВАТИ ПОРОЖНЮ КАСУ.

МОСКВА, 17. мая. — Оголошено декрет, яким замкнено всі публичні доми гри на просторі цілої совітської території. Такі доми гри дозволила совітська влада ще в 1921 р. Ціла Росія покрилася тоді великою сіттю клюбів, в яких грали в рулету і бакарата. Сама Москва одержувала річно 4,000,000 золотих рублів як дохід з таких клюбів. Совіти були тоді дуже бідні і дохід з гри був великим ратунком для совітської каси. Совітські доробкевичі, т. зв. непмани, програвали по касинах великі на ті часи суми. Царське золото появилося тоді мільонами, а рівнож і тверда заграннична валюта.

В 1923 р. совіти прийшли дещо до себе і завели ту зміну, що дозволяли тільки на одно публичне касино в кождім місті. Таке касино було заразом і місцем шпіонажі, бо там можна було пізнати, хто має гроші. А тепер ті касина знесено, бо вони через шпіонажу і так перемінилися вже на чисто „пролетарські". Кажуть, що рідко можна було тепер побачити добре одягнену людину при рулеті. Задержали ще совіти тоталізатора при кінських перегонах. Тут вільно ще газардувати, щоби в той спосіб допомогти „хованню коней кращої породи".

ФРАНЦІЯ ЗАЖУРЕНА ХОРОБОЮ ШТРЕЗЕМАНА.

НАВІТЬ ВИПРАВДУЮТЬ ЙОГО БОРОТЬБУ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ НАДРЕНІЇ.

ПАРИЖ, 17. мая. — Ще ніколи Французи не журилися судьбою якогось державного мужа, як це діється тепер, коли німецький міністер заграничних справ Штреземан лежить тяжко хорий. Всі признають, що він положив величезні заслуги в зближенню Німеччини до Франції та в закріпленню мира. Французька преса виправдує його виступи проти Франції, коли він домагався забрання французьких війск з Надренії. Кажуть, що він це робив як німецький патріот і чого іншого від него годі було сподіватися.

КРИТИКУЮТЬ МУСОЛІНІЯ.

АЛЕ ВИБОРЧА РЕФОРМА МУСОЛІНІЯ ТАКИ ПЕРЕЙШЛА.

РИМ, 17. мая. — Сенатор Альбертіні, бувший власник найбільшого італійського часопису Корієре Деля Сера, виступив в палаті панів з острою критикою виборчої реформи, яка віддає всю владу фашистській партії. Він заявив, що краще скасувати парлямент взагалі, коли тільки одна партія може назначувати кандидатів. Тоді не треба буде ні парляменту, ні конституції, ні короля. Велика Рада Фашистів і так про все рішає. Альбертіні мав за собою ще й других сенаторів, які так як і він думають, але це не помогло. Проект перейшов так, як його поставив Мусоліні.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1914, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВЕ ЗАВДАННЄ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Під датою 16. мая рознесли телеграми по американських газетах, що нюйорська стейтова конвенція американської запомогової організації „Ройел Арканум" постановила предложити загально-краєвій конвенції сеї організації резолюцію про потребу заведення дому для старих і немічних членів цеї організації.

У донесенню впадають в очи дві справи. Наперед, високо розвинена організація сього запомогового товариства; тут видно є стейтові конвенції, а доперва ті вибирають делєґатів на загально-краєву конвенцію, що очевидно заощаджує богато гроша для членів організації. Друга справа, що впадає в очи, се дім для старих і немічних членів організації. Видно, що такими справами займаються не тільки наші іміґранти, але й навіть родовиті Американці, які належуть до згаданої організації. Причиною сього явища не може бути нічого иншого, як пекуча потреба. Певно потребу подібних домів відчуваеться тепер у всіх кругах американського робітництва.

Відчувають сю потребу в двоє іміґранти, які, живучи в чужому для себе краю, не знають ничого заратунку на старість поза тими інституціями, що самі своїми руками поставлять. Відчуває сю потребу ще більше ті старші іміґранти, котрих на старість не пускають у фабрики на правильні робітничі зарібки. Такий робітник хоче заробити власними руками, але він не може видержати конкуренції з молодими робітниками. Йому не дають можности заробити хоть щото.

Серед таких умов виринає думка заснувати інституцію, в якій такий робітник, що не хоче брати милостині, мігби ще своїми руками заробити собі на прожиток. Най се буде прожиток невибагливий, але добутий власними силами. Най се не буде дарунок з милосердя, але заплата, хоча невеличка, але заплата того, що йому належиться.

Ось тут лежить та основа, на якій в цілій Америці ростуть доми для старших і немічних людий. Колись з потреби забезпечення сиріт і вдів по робітниках, убитих у копальнях і фабричних випадках, виринала потреба обезпечення, потреба організовання запомогових товариств, союзів: нині з потреб робітників на старість виринає потреба засновання захистів для старших і немічних робітників.

Запомогові організації розвязали удачно першу справу. В тому є запевнення, що вони розвяжуть удачно і другу.

ЯК ТРІВОГА, ТО ДО БОГА...

Від осени 1920 р. велике число наших студентів зачало студіювати на заграничних університетах. Причини цього звісні кождому Українцеві — переслідування Українців Поляками. Від згаданого року аж до 1925 р. сотки наших студентів засіли на лавках празького, віденського, ґрацького та берлінського університетів. Університетські власти наведених святинь науки дуже прихильно відносилися до Українців, бо, мовляв Українці, стративши хвилево свою державність, ішли в чужі краї набувати знання, щоб колись знова взятись до відбудови своєї батьківщини. Німці і Чехи, скажу отверто, надто прихильно відносилися до Українців-студентів, бо Українці належали до найпильніших студентів. Окрім цього так Чехи як і Німці своєю гостинністю хотіли здобути собі симпатію Українців до своєї культури.

Коротко говорячи, під моральним зглядом українські студенти на чужих університетах не терпіли. Українські студенти натомісць терпіли під зглядом матеріяльним, бо матеріяльної піддержки годі було домагатись від чужинців. Свої, рідні, з Галичини студентам помочи дати ніяк не могли, бо це були часи економічної кризи в Европі.

Очи всіх Українців-студентів звернулись в згадане время „в сторону" американських братів. Не було майже студента за кордоном, якийби не старався допитатися до якогось кревного, земляка або краяна в тій цили, щоб з Америки одержати матеріяльну поміч.

Американські Українці відгукнулись на просьби нашого студенства і дали обильну поміч студіюючій „молоді". Поміч була дана зорганізованим шляхом — при допомозі заокеанської (себто тутешньої, української) преси креовано сотки патронатів, які дали матеріяльну поміч!

Патронами були організації, поодинокі громадяне, а головно наші робітники.

В згаданий час (в час істнування патронатів) я кінчив студії на віденському університеті. Правда, я не мав патронів, себто я не одержував громадянської допомоги, але я знаю богато академиків, своїх товаришів, які користувались „патронатами". Мені рівно як відомо і з преси і з приватних джерел, що беручі допомогу дуже точно кореспондували зі своїми „добродіями" та з редакціями і громадськими установами, які попирали справу студентів. Сотки фотографій будучого провідника нашого народа можна (з тих часів) знайти сьогодня тут в Америці. На жаль, сьогодня не можна майже стрінути в жадній із наших газет якої небудь вістки про життя-буття тих (нині вже скінчивших студії) студентів.

Буваючи в ріжних українських громадах Америки, стрічаю чимало „патронів" і фундаторів „патронатів", котрі мене запитують: „Чом колишні студенти не дають нічого про себе чути? Вони від якогось часу цілковито замовкали!"

Це, на мою думку, невеселий обяв і тому я рішився заговорити про цю справу в пресі і обізватись до Вас, шановні товариші, ось так:

Братця, Ви робите не добре. Ви своїм поступованням робите і собі кривду (бо про Вас чимало громадян зачинає не найкраще думати) і кривду тим, котрі в будучности будуть в критичній хвилі потребувати помочі.

Чом Вам, шановні Товариші, не бути сьогодня в контакті і з дуже прихильними Вам людьми, котрі Вам колись подали братню, помічну руку? Чом Вам своєю мовчанкою сіяти зневіру в братне відношення брата до брата? Чом Вам сьогодня не дати знати про себе в пресі і своїми дописами про життя-буття нашого народа в краю не піддержати віри в красше завтра нашої нації? Українське громадянство пильно глядить в сторону Старого Краю і прислухується пильно до говору про нашу Батьківщину. Чиж розумна Ваша мовчанка?

Др. В. Клодницький.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕПРОСТИМА ЛЕГКОВАЖНІСТЬ.

Минулого тижня подибав я у місцевих англійських часописях знимку козацької групи, а під нею оголошення, що у второк, 8-го мая 1928 р., відбудеться в Филаделфії концерт заходом групи російських козаків, а дохід з того концерту призначений на допомогу ветеранам російської армії. Ну щож, нічого надзвичайного. Тільки „фізіономії" отих російських козаків оказались мені підозрілими. Дуже похожі на українські. Тому і рішив зайти подивитись.

Прийшов під галю, довідуюсь про ціни місць. Від пяти долярів у долину, досить солені. Ну, але як побачив, що публика так і суне, і то в більшости Американці, рішивсь також зайти. Галя була вже майже виповнена. Публика — судячи по захованню і зовнішнім вигляді, була досить дібрана. Переглядаю програму і між иншими находжу точку „Ukrainian dance". Це ще не таке страшне. Ми вже звикли до цего, що наші сусіди користуються часто нашими культурними здобутками. Хочу побачити виконавців програми. І побачив. На сцену висипався гурт в козацьких строях, але не Росіян, тільки наших таки, филаделфійських „малоросів". Вони справді звуть себе русскими, але не мають про Росію найменшого поняття, ба навіть не знають тої мови.

І заспівав отой гурт „російських" козаків — „Закувала та сива зазуля"... таки по українськи, але так скандально, що всяка критика злишна. Це вже було, як кажеться — „низше критики". Я, певний, що якби не танці (розуміється українські), то публика була висвистала зі сцени групу оттих малоросів, чи як вони себе назвали — „російських козаків".

Та не в тім річ. Не варто булоби згадувати про цей концерт, якби головними виконавцями танців не були таки „настоящі" Українці. Головно п. Чутро, член групи українських танцюристів з Канади, що то минулого року робила турне по Злучених Державах, і п. Моклюк, що є навіть головою українського драматичного гуртка на 23-ій і Бравн улиці в Филаделфії. Оба вони уважають себе чистокровними Українцями, часто виступають на українській сцені, а раз лучилося їм виступити перед чужинцями і що за іронія — в пресі подали себе як „російські козаки", а на сцені менаджер, що проголошував кожду точку, назвав їх „малороси".

Колиж такі люди виступають перед чужинцями під подібними назвами, то вони роблять рекляму своїм ворогам — значить: помагають їм. Хто помагає ворогам України, той тим самим шкодить українській нації.

А такі оправдання як: — „Ми оправдались, щоб нас оголошувано Українцями, але зарядчики концерту не хотіли цього зробити" — є безосновні. Не хотіли зарядчики оголосити, що це є український танець і що виконують його Українці — то не треба було виступати. Колиж виступали, значить, свідомо згодилися на ті прізвища.

Страшно й подумати, що в нас дотепер не перевелися людці, про яких сказав нам незабутний Шевченко: „Німець скаже ви Монголи — Монголи, Монголи, проклятого Тамерляна онучата голі..."

Дарма, що від того часу пролято немало української крови, дарма, що під ту пору Ляхи, Москвини, Румуни й Чехи виргублюють по тюрмах а то впрост (по закону) стріляють і вішають наших братів за оті святі слова: Україна, Українець, український. Тут, на вільній земли Вашинґтона, українські танцюристи виступають перед Американцями під назвою — „Російські козаки", а виконуючи український танець, називають його „малоросійським". Якби знав Авраменко, як його ученики використовують те знання, яке він їм уділив — то певно не поблагословив би він їх за те.

Та найвисша пора, щоб у нас перевелися отті — „проклятого Тамерляна онучата голі". А переведуться вони тоді, коли кождий такий виступ „онучат" будемо підносити в пресі, щоби ми знали, хто вони.

В. Петрусик,
Филаделфія, Па.

ОЙ НЕ КЛОНИ ГОЛОВОНЬКИ, РІДНА НЕНЕ.

Ой не клони головоньки,
рідна нене, та й не ридай.

Хоч утратила найкращих
синів в бою з ворогами.

Не годні були вони знести наруг над Тобою, бачивши Тебе закуту в ляцько-московські кайдани.

У бій пішли Твої орлики молоді, завзяті.

Щоб пімстити на вражих за усі їхні благодати. У бій кривавий, страшний, Твої найкращі Сини пішли, щоб освободити Тебе з ляцько-московських кайдан, здобути суверенні права.

Щоб ти була вільна від Дону аж гень поза Сян.

Щоб не посмів знущатись над Тобою ні Лях ні Москаль.

Боронились хоробро як льви, у бою тім же як герої полягли.

Хоч кайдан не розторощили, волі Тобі, нене, не здобули, та всеж на катах Твоїх тяжко пімстились.

Але вони не раби вільні, свобідні заснули і Заповіт нам лишили, щоб і ми їхніми слідами пішли і те, що їм не удалось, довершили.

Їхньої слави не сплямили, рабами у Москву не пішли. І хоч не довго се діялось, то от хруні, рутенці, угодовці орентатори усе те позабули.

Кров свіжо проклятy Героїв, могили і Заповіт їхній, святий, що залишили.

І не соромно і не ганьба вам, ворогам, по собачому служити, Варшаві і Москві по рабськи коритись?

О, Нене, безталанная Нене, се рівнож Твої, але блудні сини.

Тричі ганьба і нечесть вам, блудним синам! Виж пішли ворогам помагати рідну Неньку розпинати, а вірних діточок під ляцьку і московську гільотину уставляти.

Горе вам, гади прокляті! Бо ще є в нашому народі борці за волю, борці завзяті. Що готові життя своє на жертвенник Неньки України зложити і за усі заподіяні їй злидні кріваво відомстити.

Іван Клок, скиталець.
Елизабет, Н. Дж.

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(111)

Але знову й в цьому ми були самі винуваті, бо стримували організаційні прагнення українських широких мас, коли здавалось нам, що це „порушує загально російські інтереси". Таким чином ми самі розбивали наші маси, гасили дух їх, пориви, що стреміли до максимальної самоорганізуючої активности. Втомлюючись безнаслідковими численними заходами пілштовхнути свої революційні центри до більш активної національної політики, українські маси впадали в депресію духа, що породило їх пасивність, яка пізніше так тяжко помстилась над долею всього українського народу. Хоч, правду кажучи, і сама українська інтелігенція, почасти самі провідники українського національного руху в часи революції в більшости своїй відчували фальш свого становища, фальш своєї „общеросійської" психольоґії, але не так легко було їм явно відкинути й розірвати ті психольоґічні традиції, що так довго плекала в неї „общеруска" культура. Тому вона сіла, як кажуть, на двох стільцях. З одного боку льояльність до загально російських інтересів, а тому й збереження за всяку ціну єдности „всеросійського" [illegible] ючись таємно інтересами „общеросійським". забезпечуючи здобутки національної революції, йдучи до суто-національної організації українських мас, піддаючись їх вимогам, та використовуючи їх національні настрої.

На, жаль, тоді ми не зрозуміли, що з такою поведінкою українська інтелігенція, та інтелігенція, що мусіла бути підвести ідеольоґічні підстави під стихійний рух українських національних мас і тим скріпити їх та надати їм остаточно закінчені форми того ясного ідеалу, до якого не тільки стреміли ці маси, але за який повинні й боротися, зрештою стратить довіря українських мас і буде ними відкинута. Також вона не здобувала довіря й серед „общеросов", бо ті добре зрозуміли стихійність і міць українського національного руху, добре оцінили його та бачили, що українські провідники мусять, зрештою, піддатись національним вимогам свого народу.

Що самі провідники українського національного руху своєчасно так оцінювали настрої українських мас, свідчить хочби напр. заява в інтервю С. Петлюри (Віст. Генер. Ком.-ту № 18—20), де сказано:

„...Українські народні маси виставляють багато більші й ширші національні домагання ніж наші політичні провідники.

„Українські салдати змінилися дуже за скільки місяців революції. Між ними змінилося дуже почуття організації й єдности та збільшилась свідомість в **національних та політичних справах.** Організації українських вояків на фронті стали міцніші, а також вимоги й тон організованих вояків підвищились значно. Українські вояки вірять твердо, що їх справедливі домагання мусять бути справджені, що не має вже повороту з дороги до їх мети: Вільної України"...

Але в той саме час, той самий С. Петлюра, підлягаючи загальному настроеви українських політичних провідників, змушений був, як Генеральний Секретар, провадити національну військову політику повну недомовок, „соглашательства", бо такий був тоді офіціяльний напрям політики, якім ішла Центр. Рада.

II. ВИСТУП ГЕНЕРАЛА КОРНІЛОВА.

Анархія й безсилля Временного Правительства. На засіданню херсонської міської думи. Виступ Корнілова і заходи Генкомітету до ліквідації його. Обєднаний-комітет в Києві для боротьби з контр-революцією. Нерішуча, компромісова політика Центральної Ради й українські маси.

Всі члени Військового Генерального Комітету, як я вже раніше згадував, російським військовим командуванням рахувалися дезертирами з „руской армії", а тому й були позбавлені всякого утримання по своїм військовим посадам в армії. Між тим до членів загально російських військових організацій такої мірки не прикладалося. Навпаки, вони в додаток до свого постійного утримання одержували ще кошти „командировочні", тощо. Я це згадую, як один лише з тих численних випадків неоднакової мірки „законности" революційних організацій „общерускіх" і національних.

Центральна Рада також не мала засобів, щоби виплачувати утримання членами Генерального Комітету, потрібних для проживання в Київі. Тому самі члени Комітету мусіли якось задовольнятися своїми власними засобами. Отже для полагоджения в ті часи важних для мене фінансових справ я мусів був на коротенький час 2—3 дні, приїхати до дому, в Херсон.

* * *

Нарешті сиджу у вагоні. Вирвався з якогось казана, де все кипить, шипить, шкварчить, клекоче. Де завжди все поспішає кудись, де всім ніколи, де всі мають десятки ріжних справ і одна важніша другої й одну треба розвязати поперед другої... Там не знаєш, де кінчиться одна робоча доба, де починається друга. Там не встигаєш рахувати тих діб, бо кожна пролітає одна швидше від другої. Там губиш дати, числа днів губиш, їх назви.

„Куреський" потяг, яким я їду, пробігає вже другу-третю стацію, а в ухах усе стоїть той київський алярм, той галас, той відгомін голосів з ріжних численних засідань, пояснень, відповідей, запитів і т. д. Там, в Києві, в тій величезній революційній машині, де кується і остаточно оформлюється революційна воля Українця народу та надлюдсько інтензивна праця, праця, що примушує жити лише одними нервами, тревае без перерви дні — тижні — місяці.

Часами мене там охоплювало почуття, що вже не хватає тут повітря, вже воно важке, крутить від нього в голові й думки починають плутатися в ній і, здається, ґублять свою послідовність, свою льогічність. Тоді бувало так хочеться хоч трохи свіжого повітря, цілющого повітря від самої землі, повітря зі своїх широких рідних степів, вдихнути його повними грудьми, щоби набути нової, живої сили, щоби хоч трохи визволити свою думку, усе своє єство від безконечної немовби то якогось „свистопляски" революційного сінема.

Хоч дуже не надовго, [illegible] далше від цих постійних, безконечних німих нарад [illegible] численних засідань. Віддавався від того центру, куди зо всіх сторін України ввесь український революційний нарід несе будівельний матеріял національного відродження й скидає його в одну купу, з якої працьовники центру українського руху повинні вибрати потрібні цеглини та й иншим матеріял для відбудови нашого національного життя. Якість і розміри будівлі залежать у великій мірі від якости та кількости матеріялу. В такій самій мірі форма, доцільність, краса й витревалість тої національної будівлі залежать від архітектора (центру), від уміння його розрахувати всі витривалости будови, від уміння скористувати матеріял так, щоби його не залишилось незужитим і щоби також проєкт не вимагав більш, ніж того матеріялу могло бути придбано.

Там, де розпочавши малу будівлю, підраховуючи перше прибуття матеріялу, приходиться згодом увесь час поширювати, збільшувати її, а її деякі частини зовсім перебудовувати; там, де треба з купи хаосу вибирати лише справжні тверді, добре обпалені цілини і скріплювати їх таким-же матеріялом, щоби не було ушкоджень, що можуть все завалити, треба бути геніяльним архітектором, треба прикладати титанічних зусиль. Між тим, сам центр головним чином складався з тих сил, що змогли „самотужки" в умовах повного поневолення й безправства набути деяке лише початкове знання тої праці, за яку революційний обставини та потреби негайної праці примусили їх взятись. Чи знайдеться „самородки", чи знайдеться той геній в центрі, що зможе повести певним, правдивим напрямком усі наші слабі сили, та щоби силою свого генія примусити їх працювати, як одну стройну машину, як один щирий робітничий гурт, що дійсно здібний до творчої й велетенської праці, чи ні!

(Дальше буде).

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

С. К., Шикаго, Ілл. Ваші дописи цікаві, пишіть далі, а ми радо будемо їх поміщувати. Подайте нам дещо про себе, коли приїхали до Америки та чи думаєте тут довше оставати. Така тема як вишкіл українських новобранців в польській армії була би дуже інтересна.

Місцевий, Сиракюз, Н. Й. Під такою критикою треба підписатися. Коли хор співає зле, нема причини того закривати, а ще менше, закривати своє імя.

Витинки з газет надіслали: А. Вдовяк з Обурн, Н. Й., М. Луцишин з Олеан, Н. Й., [illegible] Пагут з Вунсакет, Р. Ай., Гнат Олексин з Альтуна, Па., Г. Кісіль з Клівленд, О.

Справлення: В дописі з Елизабет, Н. Дж., під заг. „Величавий Лемківський Концерт" через помилку пропущено згадку про фортепянову гру п-ні О. Ваверчак з Перт Амбой, Н. Дж.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. Тов. Запорожська Січ, від. 305, повідомляє своїх членів, що в неділю, 20. мая відбудеться піврічний мітінґ. Проситься всіх членів прибути, бо є важні справи. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. Рівнож повідомляється, що секретар не буде брати вкладок перед мітінґом, для того, щоб більше членів являлось на мітінґу. — Теодор Касиян, секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Українці брали участь в Музичнім Фестині.

В нас відбувся Музичний Фестин, в якім взяли участь рівнож і Українці, що виступали через два вечері.

Перший виступав церковний хор під проводом Ф. Грушецького і співав церковні пісні. Американські часописи висказувалися про цей хор дуже прихильно. І так „Таймс Юніон" писала, що настала тишина, як тільки появилися Українці на сцені. Люде слухали прекрасних пісень і нагороджували співаків многими оплесками. „Рачестер Журнал" підніс, що „співали незнані нам пісні, дуже інтересні. Співав хор церкви св. Йосафата. Се є українська церква в Рачестер. Пісні припали публиці дуже до вподоби. „Тільки „Демократ Кроникл" подав, що це співали російські церковні пісні.

Кождого вечора виходили на сцену перші Індіяне, а по них другі народи, в тім порядку, як прибували до Рачестер. Від Українців були в тім виступі: Анна Петрів, Анна Кучмій і Василь Грицюк, всі в національних строях.

На кінці виступив хор під проводом гром. Л. Сорочинського. Хор складався з 75 співаків. Всі були повбирані в гарні українські строї. Дисципліна так і впадала кождому в вічи, що дуже мило вражало публику. Хор відспівав цілу низку пісень, з яких найбільше випала пісня про страшний суд. Оплескам не було кінця, так припали ті пісні публиці до вподоби.

Були і три українські танці. Перші танцювали убрані по козацьки діти: Клявдія Гнатків і Стефан Майка. В другій точці танцювала 6-літна Анна Кучмій, а пригравав їй на скрипці такий самий маленький скрипак Мирослав Цицак. А далі виступали ще й старші: двох хлопців і 4 дівчата. На піяні приґравала Стеля Климців.

Критика віднеслася до цих виступів дуже прихильно. „Сондей Амерікен" писав, що виступала „одна з найкращих співучих організацій міста, яка одержала заслужений великий аплявз". А „Демократ Кроника" підніс, що спів українського хору був „одною з найкращих точок музичного фестину".

А на тім фестині навіть музикальні Італійці пошпоталися, а їх диригент не хотів навіть приняти ґратуляцій. А Поляки рівнож розчарувалися, а до того співали нашу пісню „Верховину" як польську.

Всі завидують нашому українському хорови. І от тому повинні ми докладати всіх сил, щоби цей хор ще більше піднести, бо такі фестини будуть відбуватися кождого року. На слідуючий раз повинні ми виступити з хором, що буде мати 200 співаків. Тому приходіть до нас всі. Проби будуть відбуватися через ціле літо. І дітей притягайте, бо спів це добра школа української мови.

Додам, що Американці так полюбили український спів, що Борд ов Едюкейшен в Рачестер запросив гром. Сорочинського, щоби дав лекції їх хорови, що зорганізований з самих учителів музики. Чи це не здобуток для нас, Українців?

Михайло Юрків.

АНСОНІЯ, КОНН.

Протестаційне віче.

Заходом Центрального Комітету Злучених Українських Організацій в Ансонії Конн. відбулося в неділю, дня 6-го мая 1928 року, в Liberty Hall протестаційне віче проти засуду польським судом у Львові двох українських студентів, а іменно В. Атаманчука й Івана Вербицького, невинно заподозрілих в убистві польського шкільного куратора Собінського. Віче почалось о годині 3.15 зполудня, котре отворив і провадив предсідатель комітету Андрій Зиновяк, секретарювали п-на Олена Горбаль і гром. О. Мерещак.

Віче відбулось спокійно і поважно, як пристало на свідому українську громаду. На жаль, мусимо сказати, що публика сим разом не явилась так численно, як комітет сподівався, тимбільше коли взяти під розвагу таку важну справу задля якої те віче було скликане. Не прийшли наші „рутенці", котрі, як „порожонці Русіні" — мусили десь поховатись в кут і грозити в душі Українцям за се, що ті поважились протестувати проти Польщі. За се на віче прийшло свідоме українське громадянство, щоби спільно запротестувати перед цивілізованим світом проти тих надужить і знущань, котрі наші брати мусять переживати в краю від окупантів. Прийшли свідомі наші громадяне і з околиці як приміром: з Ню Гейвен, Сеймор, Дерби і Шельтон. Сим разом мали ми нагоду переконатися, що і наше жіноцтво починає більше інтересуватися народними справами, на що дало доказ тим, що на вічу явилось в поважнім числі. Сподіємось, що наше жіноцтво на дальше буде ще більше брати участь в громадському життю. На бесідника був запрошений др. В. Клодницький з Филаделфії, Па. Шановний бесідник в двогодинній промові змальовав нам змагання нашого народу, від початку війни аж по нинішний час. Розповів нам про сю радість, котру наш нарід пережив як вільний в своїй державі. Про сю завзяту боротьбу за свою державу наших Січових Стрільців, котрі поклали свої голови в боротьбі за рідний край. Згадав і про сих завзятих борців, котрі ще остались при життю каліками, а не мають опіки, ані приставовиска. Бо наш моральний обовязок, як свідомих громаден, наказує нам подбати про се, щоби вони мали обезпечення, щоби не просили своїх ворогів о поміч. Дальше говорив бесідник про сі страшні знущання Польщі над нашим безборонним народом на всіх українських землях, котрі так несправедливо увійшли в склад польської держави. Польські кримінали переповнені нашими найкращими людьми. Тому ми повинні обовязково запротестувати перед цивілізованим світом проти сего варварства й увільнити увязнених з рук ката. Маємо тепер образ страшних знущань, де польський суд у Львові засудив без жадних доказів двох студентів наших, а іменно В. Атаманчука й І. Вербицького за убийство шкільного куратора Собінського.

Дальше шановний бесідник вказав на сю некорисну партійну боротьбу наших братів в рідному краю, котрі, як показалось при послідних виборах до польського сойму і сенату, утратили тільки мандатів в користь ворогам, а котрі можна було позискати. Нам треба було найбільшого порозуміння і єдности, тим більше тепер, коли там в краю польські тюрми переповнені нашою молоддю, а двох з них дожидають невинно смерти з рук польського ката.

Шановний бесідник взивав всіх до єдности і праці в користь рідного краю. Нас не повинні ріжнити релігія ані партійність, де ходить о добро рідного народу, де ходить про Україну. Наш обовязок стати одним фронтом, плече об плече проти нашого ворога і видержати до повної побіди. Промову присутні вислухати з великою увагою і шановного бесідника нагородили горячими оплесками. Опісля секретарка п-на Олена Горбаль відчитала резолюції в англійській мові, котрі були ухвалені одноголосно, а котрі комітет вислав до Ліґи Націй в Женеві, до амбасадорів: англійського, французького, німецького і австрійського, до Департаменту Заграничних Справ і польського президента Мосціцкого.

Дальше на внесок громадянина Семена Підбережняка ухвалено резолюцію отсего змісту:

„Ми, Українці, зібрані на масовім протестаційнім вічу в неділю, 6 мая 1928 року, в Ліберти Гол Ансонії, Конн.;

Сконстатувавши розпучливе положення нашого народу в рідним краю, на всіх українських землях, котрі неправно стали загарбані під Польщу, як рівнож велику утрату українських мандатів при послідних виборах до польського сойму і сенату, через нерозсудну партійну боротьбу, а котрі при добрій волі і здоровому розсудкови можна було позискати, взиваємо:

а) Всіх українських послів і сенаторів, без ріжниці на партійність, щоби негайно створили один український клюб і стали одним фронтом до боротьби проти ворога Польщі в обороні нашого народу.

б) Вести безпощадну боротьби з ворогом і прямувати до одної цілі, а то: злуки всіх українських земель в одну державу (Соборну Українську Демократичну Республику).

в) Проч з якоюнебудь угодою з ворогом-окупантом!

г) Проч з брато-убийчою партійною боротьбою, котра лише наносить розлам і деморалізує народний організм в краю і на еміґрації. Нам треба єдности, тимбільше тепер, коли ворог старається знищити нас як націю. Станьте разом в обороні невинно засуджених В. Атаманчука і І. Вербицького, і відберіть з рук смерти польського ката.

Зеднайтеся і всю свою енергію зверніть проти ворога.

Хай живе Україна!"

Отсю резолюцію ухвалено вислати до отсих установ:

Український Соймовий Клюб (УНДО) др. Левицький;

Український Соймовий Клюб (Радик.) др. Макух;

Український Соймовий Клюб (Сель-роб лівиця);

Український Соймовий Клюб (Сель-роб. правиця);

Український Соймовий Клюб (Партія Праці) др. Західний.

Опісля присутні вічевики зложили суму $59.45 на покриття коштів віча і висилку протестів. Жертвували слідуючі:

Мельник М. 5 дол.; по 2 дол.: Захаревич Т., Суховерх А., Радзіх І., Патинок Г., о. Ротко О., Зборівська Анна; по 1.50 цнт.: Короташ Я., Демарецька Йосифина; по 1 дол.: Вавро В., Хомкович Г., Пашуляк П., Концевич Анна, Крук Меланія, Брухівський Михайло, Баволяк В., Ницот Я., Мазур П., Присковик В., Мерещак О., Калина В., Шуран І., Андрушків І., Мирон М., Королишин Т., Сидор О., Підбережник С., Левицький Н., Нецьо І., Кріса Й., Гарасійко С., Кулявець Т., Концевич А., Прийдун І., Глюз Й., Клянцко Є., Гребінник Матвій, Наджоба Г., Зиновяк А., Гвоздевич Р.; по 50 цнт.: Шуран В., Гвоздевич Анна, Горбаль Олена, Зиновяк П., Докля І., Глива В., Глива І., Барановський Т., Клянцко Й., Лесів Ю., Стадник Т., Короташ Анастазія, Брухівський С., Табака С., Кушнинський Г.; по 25 цнт.: Будика С., Кісик Т.; по 10 цнт.: Сидоряк Д., Н. Н., Н. Н.; дрібними датками 15 цнт. — Разом $59.45.

Дальше слідували запити, на які др. В. Клодницький вдоволяючо відповідав.

Віче замкнено піснею „Не пора" о год. 6.15 вечером.

Олена Горбаль,
Ол. Мерещак,
секретарі віча.

Додаток.

Місцева американська газета помістила про віче слідуючу новинку:

LOCAL UKRAINIANS LAUNCH BIG PROTEST.

A big mass meeting was held by the Ukrainians of Ansonia at Liberty Hall Sunday afternoon. The purpose of the meeting was a protest against the sentence of death passed by the Polish court of Lemberg, East Galicia, upon two Ukrainian University students for an alleged killing of a Polish school curator—Sobinski. The meeting was largely attended, the address being made by Dr. W. Klodnytsky of Philadelphia. The following resolution was presented and unanimously carried:

„We American citizens of Ukrainian descent, assembled at mass meeting do unanimously protest against the biased and unjust sentence of death by the Polish court in Lemberg, March 14, 1928, upon two young Ukrainians, Iwan Werbytsky and Wasyl Atamanchuk, for the unproven charge of killing a school curator, Sobinski."

The resolution was sent to the Polish president, the League of Nations and the ambassadors of England, France, Germany and Austria.

БРУКЛИН, Н. Й.

Лагодяться до протесту в справі Атаманчука й Вербицького.

Місцевий Український Ситизенський Демократичний Клюб займається кромі американської політики також справами рідного краю. Ось недавно він вислав був (через Обєднанне в Филаделфії) досить значну жертву ($122,35) на поміч жертвам повений.

Тепер на зборах, що відбулися дня 10. мая у місцевім Українськім Народнім Домі, Клюб ухвалив одноголосно скликати велике протестаційне віче в справі засуду польського суду проти Атаманчука й Вербицького. Віче має відбутися дня 30. мая, себто в день Декорейшен Дей, у великій салі Народного Дому, 101 Гренд стріт. Для відбуття віча вибрано комітет, у склад котрого ввійшли громадяни: Степан Заблоцький, Ілля Малик і Григорій Бардак. Віче не має мати партійного характеру, а має зібрати всіх Українців для протесту проти того варварського самосуду.

Дня 13. мая відбувався в Народнім Домі баль, на котрий зібралася велика громада місцевих громадян. На бали гр. Малик виступив з короткою промовою про наближаючеся віче та завзивав присутних зібрати дещо на покриття коштів віча. Дві українські панночки, роджені в Америці, але живо зацікавлені народним життєм, пішли між присутних та призбирали дещо жертв на вічеві видатки.

Вістка про наближаючеся протестаційне віче викликує серед громадян велике зацікавлення. Видно, що чутка про новий несправедливий засуд смерти на Українців обурила громаду до живого.

Горожанин Клюбу.

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ пять акрів землі при Dixie Highway, 60 миль від Шікаго, добра овочева стація, газолінова стація, дім і стодола, добре місце для бизнесу, часть готівкою а решта на довгі сплати. Голоситися до: 116-7

Mrs. NATALIE YAKIMOW,
Box 40, St. Anne, Ill.

ФАРМИ ДО СПРОДАЖИ В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК, КОЛО ВЕЛИКОГО ФАБРИЧНОГО МІСТА.

ФАРМА 70 акрів чорної землі, сад і ліс, нові будинки, дім на дві фамілії, електричне освітлення в будинках, 5 коров, 2 коні, 4 свині, богато дробу і всі знаряди до фарми, миля до міста. Все за $6,300, готівки $2,500.

ФАРМА 44 акри, земля добра, вода і ліс, гарні будинки, дім на 6 кімнат, 2 корові, 2 коні, богато дробу і всі знаряди до фарми. Ціна $3,700, готівкою $1,500 і по $100 річної сплати.

Голоситися до: 111-7

P. KUTYNSKY,
428 Howe Avenue, Passaic, N. J.

ПРОДАЄТЬСЯ фарма в Конектікат, 100 акрів, 60 орної, грубий ліс, великий сад, ріка, новий дім 10 кімнат, 6 других забудовань, 5 коров, 2 коні, 2 ялівки, 10 безрог, 250 курий, 15 качок, школа при фармі, все фармерське знаряддя, 2 милі від міста. Ціна $4,750, готівкою $2,200.

Фарма в Ню Джерзи, 90 акрів, 55 орної, 16 будівельного ліса, решта пасовиско, сад, ріка, дім 8 кімнат і 7 других забудовань, 7 коров, 3 коні, 300 курий, 4 безроги, гуси, качки, все фармерське знаряддя, миля від міста, ся фарма 50 миль від Ню Йорку. Ціна $5,500, готівкою $2,000. Голоситися до:

V. KRUGLAK, 151 Ave. A, New York City. 116-7

ФАРМА 120 акрів, спродає сам властитель, без агентів. Земля рівна і без каміння, сад і ліс, своя ріка, дуже гарні будинки, дім 10 кімнат, електрика і парове огрівання, 11 штук рогатої худоби, 3 коні, 5 свиний, стадо дробу всяка машинерія як вози, плуги, сани машина до розкидання гною, косярка граблярка, машина до кошення збіжа сіварка, машина до подавання сіна на віз; 3 милі до фабричного міста, на стейтовій дорозі; є також стація до продажі газоліни. Ціна за все $7,200, готівки $3600, решта дам на легкі сплати. Голоситися до: 111-7

HARRY SYROTIUK,
R. F. D. 2, Broadalbin, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА КУПУВАТИ

ФАРМИ

В СТЕЙТАХ НЮ ДЖЕРЗИ, КАНЕКТІКАТ І НЮ ЙОРК.

ФАРМА 123 акрів гарної землі, богато під плугом, решта пасовиско і ліс, близько міста, 5 хвиль до міста, дім 12 кімнат зі всім урядженням, електрика, ванна, горяча вода, гарний сад, 13 штук худоби, 2 коні, 25 гусий, качки, 150 курий, всі вози і машини вода і електрика у всіх забудованнях. Ціна за все $10,500, готівкою $4,500.

ФАРМА 85 акрів, 50 під плугом, решта пасовиско і грубий ліс, овочевий сад, новий 8 кімнат дім, стодола, курники і другі забудовання, все в добрім стані, 5 коров, кінь, 50 курий і всі потрібні машини. Ціна $5,000, готівкою $2,000.

ФАРМА 80 акрів, половина під плугом, велика ріка пливе через фарму, грубий ліс, сад, дім 10 кімнат, 2 стодоли, курники, гарадж, 4 корови, 2 коні, 350 курий, всі вози і машини. Ціна $4,000, готівкою $2,000.

ФАРМА 110 акрів, 70 чистої доброї землі під плугом, решта пасовиско і ліс, велике озеро, 12 акрів саду, дім 7 кімнат, велика барна і 4 других забудовань, все в добрім стані; 12 коров, 2 коні, 200 курий, гуси, безроги, 2 і пів милі від міста. Ціна $6,000, готівкою половина.

ФАРМА 137 акрів, 90 під плугом, решта грубий ліс і пасовиско, два гарні сади, один молодий, другий старий, велика ріка, дім 9 кімнат зі всім урядженням, гарадж на 2 машини, гарна барна з водою для кождої корови, сайло, 5 других забудовань в добрім стані, всюда електрика, машина до доєння коров, трактор, грузовик і всі потрібні машини, газолінова стація, 17 гарних коров, 2 гарні коні, 350 курий. Ціна $13,500, готівкою $6,000.

ФАРМА 92 акрів, 22 ліса, 65 під плугом, а 5 пасовиска, камінний дім 10 кімнат з всім найновійшим урядженням, 1 телефон, 4 курники, 800 курий, 2 корови, 4 ялівки, 3 безроги, всі фармерські машини і трактор, одна і пів милі від міста і стації, чверть милі від автомобілевої дороги, посіяно 8 акрів пшениці, близько фарми велика ріка, де можна купатись, ловити рибу, і їздити лодками, дуже гарна пропозиція. Ціна $13,500, готівкою $7,000.

Кромі сих маємо богатий вибір менших і більших фарм по дешевих цінах і приступних умовах. По близші інформації звертайтесь до: 116—

ANTHONY SOKOL
64 East 7th Street,
NEW YORK, N. Y.
TEL. DRYDOCK 1671.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ „СВОБОДА".

МУЗИЧНА СТУДІЯ ІМ. М. ЛЕОНТОВИЧА,

що стоїть під проводом М. О. ГАЙВОРОНСЬКОГО

має честь подати до загального відома, що побільшивши студію, була змушена змінити приміщення і перенестися до нового льокалю при:

136 EAST 17TH STREET, NEW YORK, N. Y.

(Tel. STUYVESANT 0606)

Заразом подаємо, що до праці в студії приступили нові учительські сили, а то: відома піяністка **п-на Віра Стеткевич** і **проф. Дмитро Рудковський** (скрипка, бенджо і гітара).

Студія буде подавати далі науку теорії музики і композиції, науку гри на скрипці, фортепяні, мандоліні, гітарі, бенджо, саксофон і других смичкових інструментах.

Зголошення приймаємо щодня, кромі неділі, від години 5-ої до 8-ої вечером. 104,10,6,22

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП МУЖЕСЬКИХ І ХЛОПЯЧИХ УБРАНЬ

За всіми убраннями мужеськими чи хлопячими приходіть до своїх. Маю на складі ріжного рода убрання і пальта на весну і літну пору — найновійшого фасону, з добрих і трівких матерій і все роблене по теперішній моді. **Ціни умірковані. Спеціяльна випродаж хлопячих убрань від $5.00 до $15.00.** 98—

З правдивою пошаною — А. ПАСІЧНИК.

PASICHNYK CLOTHING CO., INC.
113 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.
(Межи 7. а 8. улицею). Tel. ORCHARD 1667.

ДОЛЯРИ

посилаємо по зниженій ціні ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.

СПРОВАДЖУЄМО кревних і знакомих до АМЕРИКИ І КАНАДИ та помагаємо при вироблюванню потрібних документів.

АТЕСТАЦІЯ всіх нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, пашпорти та перміти.

Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжнородні БИЗНЕСИ по дуже приступних цінах.

Голосіться у всіх справах до дійсно українського НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну услугу.

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET (між 1-ою і Евеню А) NEW YORK, N. Y.

БАНКИТИР УМЕР

Комедія з сільського життя на три дії.

Виступає в сій штуці 14 осіб. — Ціна 35 центів.

Замовлення слати до книгарні „Свободи".

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ВАМ ОПЛАТИТЬСЯ РОБИТИ З НАМИ ІНТЕРЕС. — ЧОМУ?

Columbia

БО МИ Є ТОЧНІ, УСЛУЖНІ І МАЄМО НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР РЕКОРДІВ

НОВІ УКРАЇНСЬКІ КОЛЮМБІЯ РЕКОРДИ

САЛЬОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА, сопрано з акомп. орхестри.
10" 75 ц.
27132F (Вівці мої, вівці, паст. пісня
(Через сад виноград, дівоча пісня.
27133F (Ой, де ти ідеш, де ти поїдеш
(Ой, летіли білі гуси, Розплетини.

УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
Барітон: Е. Жуковський, сопрано: наша Роза Красновська.
27131F (Заручини в Америці, Часть 1
(Заручини в Америці, Часть 2

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ і наша РОЗА КРАСНОВСЬКА, акомп. орх.
12" $1.25
70008F (Ярмарок в Бродах, Часть 1.
(Ярмарок в Бродах, Часть 2.

ДОБРЕ ПРОДАЮЧІСЯ ПОПЕРЕДНО ВИДАНІ РЕКОРДИ.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР І ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
10" 75 ц.
27119F (Ой, зацвила черемшина
(Вічний Революціонер

УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
Барітон Евген Жуковський.
27128F (Заяць жених
(Танець з під Львова

УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
Барітон: Е. Жуковський, сопрано: наша Роза Красновська.
12" $1.25
70007F (Український баль в Америці
(Часть 1.
(Український баль в Америці
(Часть 2.

УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА зі співом.
70006F (Парубки в корчмі, Часть 1.
(Парубки в корчмі, Часть 2.

ЗЛОЖИВ І ВІДІГРАВ СОЛЬО СКРИПКОВЕ. П. ГУМЕНЮК.
10" 75 ц.
27115F (Попразент, Часть 1.
(Попразент, Часть 2.
12" $1.25
70005F (Празник, Часть 1.
(Празник, Часть 2.

УКРАЇНСЬКА СІЧОВА ОРХЕСТРА „СУРМА".
10" 75 ц.
27122F (На городі сурма грає, Січовий марш
(Марш Садовського
27123F (Аркан, Гуцульський танець
(Кучерява Катерина

УКР. ОРХЕСТРА ЗІ СПІВОМ.
27129F (Бандуристи
(На сінокосі

КОЛЮМБІЯ ОРХЕСТРА.
12076F (Розбите серце, Вальц
(Тоска, Вальц

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ЛІРА" з акомп. орхестри.
27125F (Верховина
(Де Дніпро наш
27126F (Ой, у полі нивка
(Ой, у лузі

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон з акомп. орхестри.
27124F (Спорт Американський
(Історія з пирогами.
27107F (Від початку до кінця
(Пише мені жінка
27111F (Лихо
(Пів правди
27114F (Синочок
(Образований
27116F (Кумедія, тай годі
(Вуйко з Пенсилвенії.

МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, барітон з акомп. орхестри.
27108F (Ой, зійди, зійди, ясен місяцю
(Як почуєш в ночи (Д. Січинського)

Свящ. К. КИРСТЮК, барітон, з акомп. органа і дзвонів.
27113F (Ой, любив тай кохав
(Казав мені батько
27127F (Ангел вопияше
(Плотію уснув

Д. МЕДОВИЙ, тенор з акомп. орхестри.
27130F (Така її доля
(Карі очі
27121F (Дивлюсь я на небо
(Взяв би я бандуру

Жадайте повного катальога українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за посліплатою (С. О. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 110—

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 — 2ND AVENUE, COR. 5TH STREET, NEW YORK CITY
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

МІННЕАПОЛІС, МІН.

Жертвенність Громади.

В неділю дня 11. березня по Службі Божій місцевий парох о. Запаринюк виголосив в укр. православній церкві до вірних патріотичну промову на тему „голодного накормити". В своїй горячій проповіди вказував він на голодних страйкуючих майнерів. Вірні, вислухавши, зрозуміли в чім діло і коли о. Запаринюк перейшов з тацою, зложили суму $24.55, котру зараз на другий день вислано до комітету страйкуючих в Питсбурґ, Па.

На ту саму ціль зложили ще слідуючі: Іван Коцюба 2 дол., О. Вонс 1 дол., Д. Самотюк 1 дол., Анна Кітка 1 дол., П. Гайва 50 цнт. і Петро Парій 50 цнт. (разом 6 дол.)

Дня 8. квітня православна громада святкувала в честь незабутного батька Тараса 67-мі роковини його смерти. По Службі Божій відправлено панахиду, а вечером силами місцевого Співацько-аматорського Кружка відбувся в салі Укр. Нар. Дому святочний концерт. Чистий дохід з концерту виносив $27.94. Половина з цего доходу йде на Рідну Школу місцеву, а другу половину відсилаємо через „Обеднання" на Рідну Школу в Галичині.

У вівторок 17-го квітня по вечірні члени Укр. Народного Дому, Сестрицтво і прочі, котрі гуртуються при православній Громаді, устроювали спільне свячене. Вечір був дуже веселий, бо згадувано за минувше зі старого краю. Всі бавились неначе одна родина. Підчас забави виголошено дві гарні промови о. Запаринюком і гром. Гаврилюком. По забаві придбана нашими Сестрами Великодна Писанка принесла $35.25. — На Великодну писанку жертвували слідуючі: Касіян Бриняк 5 дол.; по 1 дол.: О. Вонс, П. Качмар, Я. Крайдуба, В. Мельник, О. Пилатюк, С. Коцюба, І. Якимів, І. Гарасим, І. Коцюба, Т. Кисилишин; о. М. Запаринюк, І. Кузик, Н. Гаврилюк, А. Андрущак, А. Процай, П. Гайва, П. Кольба, І. Романчук, Д. Попко, С. Копан, Д. Михальчишин і Гелен Г. Мо.; по 50 цнт.: Мейн Каліо, П. Гоца, И. Ковалів, К. Тофан, М. Грубрин, С. Рихлій, О. Кузик, М. Ковалів, Ю. Пастушенко і Н. Олеськів, а Р. Ясинюк 25 цнт.; з розгривки 2 дол. і Н. Н. 1 дол.

Прихід з Великодної Писанки призначений по половині на місцеву Рідну Школу і на оборону невинно засуджених Василя Атаманчука і Івана Вербицького. Гроші пересилаємо до краю через „Обеднання" в Філаделфії.

Йосиф Ковалів, секр.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., УВАГА!

ТОВАРИСТВО
ВІЛЬНА УКРАЇНА
відділ 152 Укр. Народ. Союза
— обходить —

10-ЛІТНУ РІЧНИЦЮ

В СУБОТУ, 19. МАЯ 1928 РОКУ

В ГАЛІ СТАРОЇ ЦЕРКВИ,
ПРИ COURT ST., NEWARK, N. J.

Вступне слово виголосить п. Г. Дідоха. Концертову часть виконає Тов. Бояни під орудою п. Касьяна. Музика тов. Романа Кузьми.

Початок в год. 6.30 вечером.
Вступ 50 центів.

На се Свято запрошуємо всіх Українців з Нюарку і околиці. З нагоди Свята будемо приймати до Тов. без вступного.

За добру забаву і чесну услугу ручимо. 110,3,6

Др. А. Л. СИЗАР.
Доктор і Хірург. Спеціяліст у всіх хоробах і операціях від очий, ух, носа ... горла ...
... E. 84th ST., NEW YORK, N. ...
... Park і Lexington Aves.
...

ЗІ СПОРТУ Й ГИГІЄНИ.

Побіда Українського Атлетичного Товариства.

Бейзболова дружина Українського Греко-Католицького Атлетичного Товариства в Честері, в Пенсилвенії, виграла в сьому сезоні дві гри. Наперед побила вона сильний Едістови Філд Клоб з Едістону 15 на 4. Відтак стрінула скору дружину Католицького Клюбу Св. Ядвиги з Честера та побила й її 10 проти 9.

Ся дружина видає визов другим українським бейзболовим дружинам у краю. Мечі можна урядити відносячися на адресу гр. М. К. Олійника, меналжера Українського Греко-Католицького Атлетичного Товариства в Честері, 3118 Вест Терд Стріт, Честер, Па.

ВЕСНА І ЗДОРОВЛЯ.

Весняне лікування. — Давно і нині. — Здорове зерно в старій медицині. — Вітаміни. — Тайна весняного змучення. — Лікування городовиною і водою. — Невpастенія. — Як лічити біль голови і безсонність. — Весняне сонце і повітря. — Відродження організму.

Давно говорено богато про т. зв. весняне лікування, себто: пиття чаю, що перечищував кров й інших перечищуючих ліків. Такі ліки мали на весну відсвіжити тіло, так як узагалі відновляється весною ціла природа. Бо зима нібито нагромаджує в організмі ріжні нечистоти і токсини. Їх хотіли таким робом усунути.

У дій старій медицині є зерно правди. Треба лише вміти віднайти його. Новочасна медицина створила поняття т. зв. вітамінів, себто субстанцій конче потрібних до життя. Ці **вітаміни є у всіх свіжих зелених городовинах, салатах і овочах. Без вітамінів не може людський організм довго істнувати.**

І так прим. на кораблях, де люде їдять лише консерви, а не мають свіжої городовини, хорують на шкорбут, що обявляється головно кровавленням ясен. А що свіжа городовина, а передовсім салата має в собі богато вітамінів — то хто віджевляється такою городовиною, тимсамим переводить знамените весняне лікування свого організму, доповняє вітаміни, які втратив підчас зими. На цьому тлі виступає теж так добре знане весняне змучення, яке виснажує і мучить так богато людей в тій порі. Підчас зими зужилися вітаміни, тому організм домагається рекомпензати.

Другим весняним лікуванням є **водне лікування.** Богато людей думає, що вистане зливатися зимною водою, головно перед спанням. Це не зовсім справедливе. Є чимало „водних метод", які треба переводити раціонально на основі означеної системи, найкраще на основі вказівок лікаря. Найліпше лікування це купелі насідові, а друге це поливання тушом. Треба признати, що після кождого такого лікування мусить наступити відповідна реакція. Тож після зимного лікування відповідне огріття (у слабших людей довший спочинок у ліжку, у сильніших гімнастика), після горячого лікування — зимний туш. Усе це впливає корисно на обіг крови і в богатьох випадках робить справжні чуда.

Найбільше приноровлюється водну курацію при ріжних формах невpастенії. **Невpастеніки дуже сильно відчувають весняну пору.** Тоді вони є пригноблені фізично і духово. В цій порі часто зявляються у лікаря люди, що виглядають на тяжко хорих. Тимчасом найдокладніші оглядини не виявляють органічної недуги — лише типову невpастенію.

Невpастеніки нездужають передовсім на угніт і біль голови. Всякі порошки зовсім безкорисні і псують лише жолудок. Знаменито ділає в такому разі водне лічення, але приписане лікарем. Найліпше є натирати ціле тіло холодною водою, але треба бути обережним, щоби не перестудитися, бо перестуда може скінчитися дуже зле. Більшість невpастеніків мучить крім того безсонність, яка дуже ослаблює і розстроює нервово, і тут лікування водою робить чуда.

Ще одна замітка. Під водним лікуванням не слід розуміти уживання ледяно-холодної води! Крайнове лікування добре лише для організмів загартованих. Спочатку вживати води 26—24 степенів Цельзія. Пізніше можна температуру помало обнижувати. Водне лікування складається звичайно з 12 процедур, що тревають 12 днів. Опісля 4-тижнева перерва, потім можна знову зачинати курацію. Вкінці весна є початком соняшних і воздушних купелів. Весняне сонце може богато доброго зробити, але тут треба бути як найобережнішим. Шкіра що цілу зиму не була на сонці, може зареаґувати прикрими і впертими занедужаннями.

ГИГІЄНІЧНЕ ЗНАЧІННЯ БУРІ.

Буря чистить воздух тому, що витворює **озон,** себто той оксидаційний засіб, який нищить усі міязми, заразки гниття й усі бацилі, що спричинюють недуги. Взагалі лискавка викликає зовсім нагальні **хемічні зміни** в складі воздуха. Люде відчувають, як спасенно ділає така зміна на людський організм, на тіло й на душу, але як слід не вміють пояснити всіх причин того. Знаємо приміром лише, що азот із дощевим воднем при помочі лискавки витворює **амоняк,** а з **киснем салітровий квас.** Ці виладування воздушної електричности для людського тіла мають велике значіння. Вони розворушують людину, викликують переміну в здоровлі. Кождий після бурі відчуває це з великою приємністю.

Під впливом ділання електричности на нерви вразливі люде бояться бурі. Такі люде відчувають бурю багато наперед, вони тоді прибиті, пригноблені, прочувають у „членах тіла", що надходить буря. Але старші не повинні це давати по собі пізнавати молодшим, а радше пояснити їм, які то користи приносить зі собою буря для людського організму. Грізні природні появи: лискавка й грім, потрібні для створення нового, свіжого воздуха.

МІД УСПОКОЮЄ НЕРВИ.

Мід є не лише дуже поживний, але також витворює кров і успокоює нерви. Передовсім нервовим людям і таким, що терплять на безсонність лікарі дуже поручають мід. У такому разі треба перед спанням правильно зїсти дві малі ложечки меду. Хто так не любить меду, може його вживати замісць цукру у молоці або каві.

ДЕШЕВІСТЬ!

МУРОВАНИЙ ДІМ

на 8 родин і 2 склепи в першої кляси стані, по 4 кімнати з уліпшеннями, один блок від субвею і елевейтра, рент понад $3,000 річно. Продається за $19,000, готівкою $4,000.

ФАРМА З УРЯДЖЕННЄМ

177 акрів в Ню Джерзі стейті, близько стейтової дороги, 150 акрів орної землі, великий сад, решта ліс і пасовиско з перепливаючою рікою, дім на 10 кімнат, 8 других забудовань, все в добрім стані; 13 коров, 3 коні, 6 ялівок, кури, качки, всі фармерські знаряди, трок; дохід з фарми від $165 до $185 місячно; три чверти милі до міста і стації, добра нагода для відповідної партії. Ціна $15,500, готівкою $5,000.

Продаємо і вимінюємо міські реальности за фарми, а фарми за доми. Голоситися до: 116—

UNITED SLAVONIC CO.,
436 EAST 16th STREET,
NEW YORK CITY

ВДАВАЙТЕСЯ ДО
DR. ZINS СПЕЦІЯЛІСТИ

Помагаю скоро в нервових і шкірних недугах, хронічні нарости, загальне ослаблення, нирок, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та груди. Без ріжниці, як довго хоруєте, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Оглядини пацієнта переводжу особисто.

Поради і оглядини даром.

DR. ZINS

Спеціяліста. Основ. 28 літ.

110 EAST 16th ST. N. Y.

межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

DR. M. SMITH

переніс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

СТЕФАН І. ЄВСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга чесна і дешева. Доставчується автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до своєї!

ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
15 Prospect Av., Bayonne, N.J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

САМОТНИЙ МУЩИНА пошукує відповідного помешкання в контрах при українській родині близько Lackawanna Railroad, щоби міг приїздити до роботи до Jersey City, не дальше як 20 миль від Jersey City. Зголошення просяться слати на адресу: **H. R., c/o SVOBODA, 83 Grand St., Jersey City, N. J.** 113-3

ПОШУКУЮ старшої дівчини або вдови у віці до 35 літ до заряду дому; я є вдовець. Ласкаві зголошення слати до: 109-11

GEORGE PROKOPOWICZ,
269 Sherman Ave., Newark, N. J.

ПОШУКУЮ ВДОВИ ЕМІЛЯ БАЛІЦЬКОГО, МАРІЇ БАЛІЦЬКОЇ.

Хто би про неї знав, або вона сама, прошу зголоситися до: 116-3

FRANK PELCZAR,
74 E. 108th St., New York City.

РІДКА СПОСІБНІСТЬ.

На продаж бучерня і масарня, великий штор, великий варстат до масарських виробів, дві вуджарні, два великі кітли до варення, вся машинерія в найліпшім стані, інтерес добре вироблений, в українсько-польській дільниці, рент дешевий, ліс на 4 літа і 2 місяці. Спродам дешево, по 10-літах тяжкої праці, бо потребую відпочинку. Голоситися: 114-6

189 AVENUE A, NEW YORK CITY
межи 11. і 12. улицею.

АҐЕНТИ — Ми започаткуємо вас в бизнесі і поможемо щоб вам успішно ішло. Нетреба ні капіталу ні знання. Вільні хвилі або весь час. Можете заробити $50—$100 тижнево. Пишіть Madison Products, 562 Broadway, New York. 210—

ДОБРЕ МІСЦЕ ДЛЯ ГАЗОЛІНОВОЇ СТАЦІЇ

На продаж дуже дешево. Се є дуже добра нагода для когось, хто має троха гроша і охоту увійти до добре поплатного інтересу. Коли вас се заінтересує, пишіть сейчас по дальші інформації до: 115-6

C. SEMAN,
BOX 132, BETHLEHEM, PA.

ДОКТОР В ФОРМІ ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТИ ЗА ДОЛЯРА.

Чому маєте троїтися і тратити гроші, коли наша **ЛІЧНИЧА ГЕРБАТА** є о много помічнійша від всіх прочих.

Недуги жолудка, нестравність, біль голови, нервовість, гази, брак апетиту, безсонність і инші уступають по ужиттю нашої ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТИ.

Долучіть до замовлення доляра, а ми вишлемо Вам відворотно ЛІЧНИЧУ ГЕРБАТУ. 87—

На жадання висилаємо пробку даром.

CHARLES BARON & CO.
307 East 18th Street, New York, N. Y.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядаинем абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.

Пишіть по Опнея і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жадання, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас.

Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

УКРАЇНСЬКИЙ КУШНІР,

котрий шиє на замовлення нові **ФОР-КОВТИ і переробляє старі на нові і в мене можна набути готові скарфс до ношення в ріжних цінах. Приймаємо також всякий фор на сторидж протягом літа.** 100—

Приходіть оглянути.

M. KARYSHYN,
664 AMSTERDAM AVENUE,
межи 92—93 St.,
Tel. Schuyler 7707. NEW YORK.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568